

MESTO LEVOČA

Predmet rokovania: Stanovisko Mestského zastupiteľstva v Levoči k návratu busty Cecílie Gonzaga do SNM – Spišského múzea v Levoči

Pre: Mestské zastupiteľstvo dňa 12.6.2025

Predkladá: Ing. Miroslav Vilkovský, MBA – primátor mesta

Spracovateľ Ing. Miroslav Vilkovský, MBA – primátor mesta
JUDr. Pavol Papcun – zástupca primátora mesta

Návrh predkladateľa na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Levoči si uvedomuje, že busta Cecílie Gonzaga, odborníkmi pripisovaná renesančnému umelcovi Donatellovi, má pre mesto Levoča a okolie mimoriadnu kultúrnu a umeleckú hodnotu, rešpektuje historický pôvod tohto diela a jeho spätosť so spišským regiónom. S prihliadnutím na dlhoročnú tradíciu spolupráce mesta Levoča so SNM – Spišským múzeom v Levoči a zohľadňujúc pozitívny vplyv tohto diela na rozvoj kultúry, turizmu a cestovného ruchu v regióne, Mestské zastupiteľstvo v Levoči nesúhlasí so spôsobom premiestnenia tohto umeleckého diela a žiada Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky o vytvorenie vhodných podmienok v priestoroch SNM – Spišského múzea v Levoči na dôstojné, odborné a bezpečné sprístupnenie busty Cecílie Gonzaga verejnosti.

Termín: 12.6.2025

Zodpovedný:

Stanovisko komisie: bez prerokovania v komisii

Na vedomie:

prednosta MsÚ
hlavný kontrolór mesta

V Levoči: 6.6.2025

Dôvodová správa

Busta Cecílie Gonzaga je výnimočným umeleckým dielom, odborníkmi pripisovaným renesančnému majstrovi Donatovi di Niccolò di Betto Bardi (Donatellovi). Ide o jeden z mála známych a signovaných exemplárov jeho tvorby – podľa dostupných informácií desiaty svojho druhu. Vznikla približne v polovici 15. storočia a jej osud je historicky spojený s regiónom Spiša. Busta bola súčasťou umeleckých zbierok rodu Csákyovcov zo Spišského Hrhova, v ktorých kaštieli bola pôvodne umiestnená.

Do správy SNM – Spišského múzea v Levoči sa dostala v roku 1975 a odvtedy bola múzeom evidovaná a spravovaná. Múzeum iniciovalo a zabezpečilo vedecký výskum, ktorý bustu, pôvodne považovanú za dielo 19. storočia, identifikoval ako dielo Donatella. Na jeho základe múzeum podľa zverejnených informácií pripravovalo jej vystavenie spolu s vydaním odbornej publikácie.

SNM – Spišské múzeum pôsobí v meste Levoča 140 rokov. Patrí medzi najvýznamnejších aktérov cestovného ruchu nielen v meste Levoča, ale v celom regióne Spiša. Predstavuje neopomenuteľný bod v kultúrnom živote obyvateľov mesta, kraja i zahraničných návštevníkov. Mesto Levoča, zapísané v Zozname svetového dedičstva UNESCO a Spišské múzeum v Levoči, ako špičkovú zbierkovú inštitúciu spravujúcu nevyčísliteľné umelecké a kultúrne hodnoty, viaže desaťročia trvajúca úzka spolupráca pri správe a ochrane kultúrneho dedičstva a rozvoji cestovného ruchu v regióne. Sprístupnenie busty Cecílie Gonzaga v priestoroch SNM – Spišského múzea v Levoči by väzbu oboch inštitúcií pozdvihlo na novú úroveň s bezprostredným pozitívnym dopadom na rozvoj cestovného ruchu a ekonomický rast múzea, mesta i celého regiónu.

Mesto Levoča vyjadruje presvedčenie, že podpora a rozvoj cestovného ruchu nielen v centre, ale aj v regiónoch Slovenska je jedným zo základných spoločenských poslanií Ministerstva kultúry Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy. Príkladov dobrej spolupráce medzi centrom a regiónmi pri ochrane a využití kultúrneho dedičstva je vo svete viacero. Jedným z nich je talianske mesto Fabriano, v ktorom bola v roku 2006 taktiež objavená socha Donatella, spočiatku podobne mylne evidovaná ako dielo 19. storočia. Po reštaurovaní a potvrdení jej autenticity vo Florencii bola socha vrátená a bezpečne uložená v miestnom múzeu vo Fabiane, kde sa stala súčasťou regionálnej hrdosti, identity a turizmu.

Medzi príklady pozitívneho impulzu, ktorý pre rozvoj kultúry a turizmu predstavuje sprístupnenie umeleckého diela výnimočnej hodnoty v regióne, patrí aj zámok v meste Kroměříž s obrazom od Tiziana, kam každoročne len kvôli tomuto dielu prichádzajú tisíce návštevníkov, ale aj neďaleké Medzilaborce s dielom Andyho Warhola. Uvedené, ale aj mnohé ďalšie príklady ukazujú, že aj menšie mestá s menšími kultúrnymi ustanovizňami dokážu dôstojne, odborne a bezpečne spravovať svetové umelecké diela.

Navrátenie a vystavenie busty Cecílie Gonzaga v priestoroch SNM - Spišského múzea v Levoči považuje mesto Levoča za výraz úcty ku kultúrnej hodnote mesta a regiónu a prejav rešpektu k historickej tradícii a pôvodu tohto diela.

V Levoči dňa 6.6.2025

Ing. Miroslav Vilkovský, MBA
primátor mesta